Inspiratie voor het Overijssels Kanaal

Zonering en kansen voor aanbod vrijetijdseconomie in de gemeente Raalte

odin
LANDSCHAPSONTWERPERS

18 december 2024

Slinger van Salland

Drents Overijsselse Delta

Gemeente Raalte

Samenvatting

De Gemeente Raalte wordt van noord naar zuid doorsneden door het Overijssels Kanaal. Historisch gezien is dit kanaal van grote betekenis geweest voor Raalte en directe omgeving. De betekenis van het kanaal is in de loop der jaren echter naar de achtergrond verdwenen en de aanwezigheid van het water is vanzelfsprekend geworden. Gemeentebestuur en ondernemers vinden dat de potentie van het kanaal op het vlak van vrijetijdseconomie (VTE) meer benut kan worden.

Het belangrijkste doel van dit inspiratiedocument is om ondernemers en plannenmakers uit te dagen en een beweging op gang brengen. Door te enthousiasmeren en in gesprek te gaan worden ideeën geboren en kansen benut om het kanaal te ontwikkelen als een recreatieve, iconische en verbindende as door het Sallandse landschap én door de kern van Raalte.

Nú is het moment. Ondernemers komen met initiatieven. Het waterschap gaat binnenkort met herinrichting aan de slag. De opgaven in de kern Raalte op het vlak van woningbouw en het creëren van een gezonde groene leefomgeving raken de kanaalzone. Nú is het moment om het kanaal (weer) te omarmen, te koesteren en in te zetten als een iconische lijn die buitengebied en kernen met elkaar verbindt. Die stap voor stap aantrekkelijk wordt gemaakt voor nieuwsgierige recreanten en toeristen van buiten maar zeker ook voor de bewoners van de gemeente Raalte zelf!

Het kanaal heeft het in zich om een sterk merk te worden. Maar dat gaat niet vanzelf. Er moet echt iets gebeuren om dit voor elkaar te krijgen. Er is daarbij een duidelijk onderscheid in het buitengebied en de kern Raalte. In het buitengebied is het kanaal op veel plekken nog een prachtige verstilde corridor. Om die reden is gekozen voor een zonering langs het kanaal in het buitengebied. Er zijn zones waar we de rust willen behouden en er zijn plekken waar ruimte is voor reuring. In de kern Raalte is de relatie tussen het kanaal, de directe omgeving en de mensen die er wonen en recreëren naar de achtergrond geraakt. Maar ook hier liggen volop kansen om het kanaal als icoon met een sterk merk te ontwikkelen. Dat vraagt dan wél om een bewuste keuze: we keren de smoel van Raalte naar het kanaal en we zetten ons in om de relatie tussen het stedelijk weefsel en het kanaal te versterken, zowel in beleving als in gebruik.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Het Overijssels Kanaal	6
3	Een sterk merk	15
4	Recreatieve zonering buitengebied	19
5	Kansen kern	24
6	Aanbevelingen	33

Bijlagen:

A0-panelen met zonering en kansen (2x)

Presentatie Salland Marketing (april 2024)

1. Inleiding

Het fietspad langs het kanaal als vertrekpunt voor de recreatieve verbinding tussen Raalte en Deventer (bron: WDOD)

Trekpont tussen Raalte en Heeten (bron: Salland Marketing)

Aanleiding

De Gemeente Raalte wordt van noord naar zuid doorsneden door het Overijssels Kanaal. Historisch gezien is dit kanaal van grote betekenis geweest voor Raalte en directe omgeving. De betekenis van het kanaal is in de loop der jaren echter naar de achtergrond verdwenen en de aanwezigheid van het water is vanzelfsprekend geworden.

Toeristisch en recreatief maakt het kanaal een belangrijk onderdeel uit van de routesystemen voor wandelaars en fietsers. De bruggen over het kanaal spelen een belangrijke rol in het knooppuntensysteem. Het kanaal wordt daarmee veelvuldig gebruikt als een lijn om langs voort te bewegen en te genieten van het Sallandse landschap. Maar kan het kanaal ook een plek zijn om te (ver)blijven?

Gemeentebestuur en ondernemers vinden dat de potentie van het kanaal op het vlak van vrijetijdseconomie (VTE) meer benut kan worden. Dit is benoemd in het coalitieakkoord en er zijn een aantal ondernemers die concrete plannen hebben ter versterking van de recreatieve functie van het kanaal. Ook tijdens Salland Café ‘Verslingerd aan het Sallandse Water’ in november 2022 zijn kansen en ideeën voor het kanaal aangereikt, met name voor het buitengebied. De gebrekkige relatie van het centrum van Raalte met het kanaal wordt als een gemiste kans ervaren.

Opgave

Hoe kunnen we de zone langs het Overijssels Kanaal aantrekkelijker en meer beleefbaar maken, gezien vanuit VTE? En hoe zorgen we ervoor dat de afzonderlijke ondernemersplannen bijdragen aan een groter geheel of een totaalconcept? Op welke plekken streven we naar meer levendigheid en interactie met het water? Op welke plekken willen de rust behouden? Welke kansen zien we? De opgave is al deze vragen in samenhang te bezien en van daaruit een inspirerend beeld te schetsen van de potentie van de kanaalzone voor VTE.

Gemeente en waterschap op bezoek bij ondernemers die het kanaal beleefbaar willen maken (juli 2023, Zonnebergerbrug)

Waterschap Drents Overijssels Delta maakt op dit moment plannen om het Overijssels Kanaal tussen Deventer en Raalte opnieuw in te richten, zodat het voldoet aan Europese en landelijke regelgeving. Het Overijssels kanaal is belangrijk voor het aan- en afvoeren van water. Daarom streeft het waterschap hier naar een toekomstbestendige inrichting voor onder andere de landbouw en natuur. De herinrichting van het kanaal is mede aanleiding om te verkennen of er mogelijkheden zijn om kansen en ideeën voor VTE te koppelen aan het inrichtingsplan. Daarnaast wil de gemeente voorkomen dat wenselijke recreatieve ontwikkelingen in de toekomst niet tot bloei (kunnen) komen.

Al vroeg in het proces bleek dat de herinrichting van het kanaal door WDOD nagenoeg geen directe koppelkansen voor VTE met zich meebrengt. Het plan voor herinrichting bestaat in hoofdlijnen namelijk uit:
- *Het aanleggen van natuurvriendelijke oevers op een aantal plekken*
- *Het uitbaggeren van het kanaal tussen Deventer en het centrum van Raalte*
- *Het opstellen van een onderhoudsplan*

De enige plek waar een mooie koppelkans zich voordoet is ter hoogte van de Zonnenbergerbrug. Hierover staat meer geschreven in hoofdstuk 4.

Doel

Het belangrijkste doel van dit inspiratiedocument is om ondernemers en plannenmakers uit te dagen en een beweging op gang brengen. Door te enthousiasmeren en in gesprek te gaan worden ideeën geboren en kansen benut om het kanaal te ontwikkelen als een recreatieve, iconische en verbindende as door het Sallandse landschap én door de kern van Raalte.

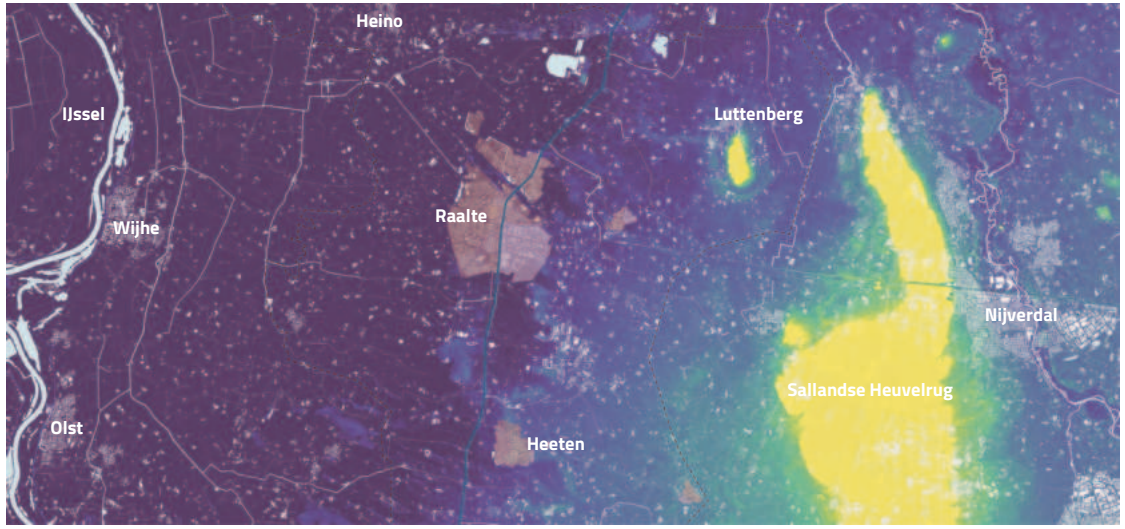
Proces

De inhoud van dit document is tot stand gekomen in prettige samenwerking met het Waterschap Drents Overijsselse Delta en Salland Marketing. In een aantal stappen heeft het plan zich gevormd:
- Fietstocht langs het kanaal (juli 2023)
- Werksessie ‘Het verhaal van het kanaal’ (oktober 2023)
- Werksessie ‘Zonering & kansen voor aanbod’ in tekst (april 2024)
- Werksessie ‘Zonering & kansen voor aanbod’ op kaart (juli 2024)
- Gesprek met overlegplatform recreatie en toerisme (september 2024)

Leeswijzer

De geschiedenis van het kanaal inspireert! Daarom is in hoofdstuk 2 een bondige beschrijving opgenomen die een aantal opvallende kenmerken en verhalen van het kanaal laat zien. Daarnaast geeft hoofdstuk 2 inzicht in de functies van het kanaal, zowel van oorsprong (vervoer van goederen en reguleren waterhuishouding) als in de loop der jaren ontstaan (leefgebied voor plant en dier). Hoofdstuk 3 gaat over de ontwikkeling van een sterk merk voor het kanaal. Van groot belang wanneer je het kanaal als icoon neer wilt zetten! In hoofdstuk 4 wordt een toelichting gegeven op de recreatieve zonering in het buitengebied. In hoofdstuk 5 wordt een toelichting gegeven op de vele kansen die er zijn vanuit VTE voor de kern van Raalte. Tot slot zijn in hoofdstuk 6 een aantal aanbevelingen opgenomen.

2. Het Overijssels Kanaal

Hoogteverloop tussen de Sallandse Heuvelrug en de IJssel

Het Overijssels kanaal en Raalte omstreeks 1858

Geschiedenis

De eerste plannen voor de aanleg van het Overijssels Kanaal stammen uit 1830. De opkomende industrie in Twente had behoefte aan betere verbindingswegen voor de aanvoer van grondstoffen en het transport van textiel. De bestaande waterwegen waren doorgaans slecht bevaarbaar. Een schipper deed over de reis van Zwolle naar Twente via de Vecht en Regge soms wel twee weken. Maar om financiële redenen kwamen de eerste kanalisatieplannen niet van de grond.

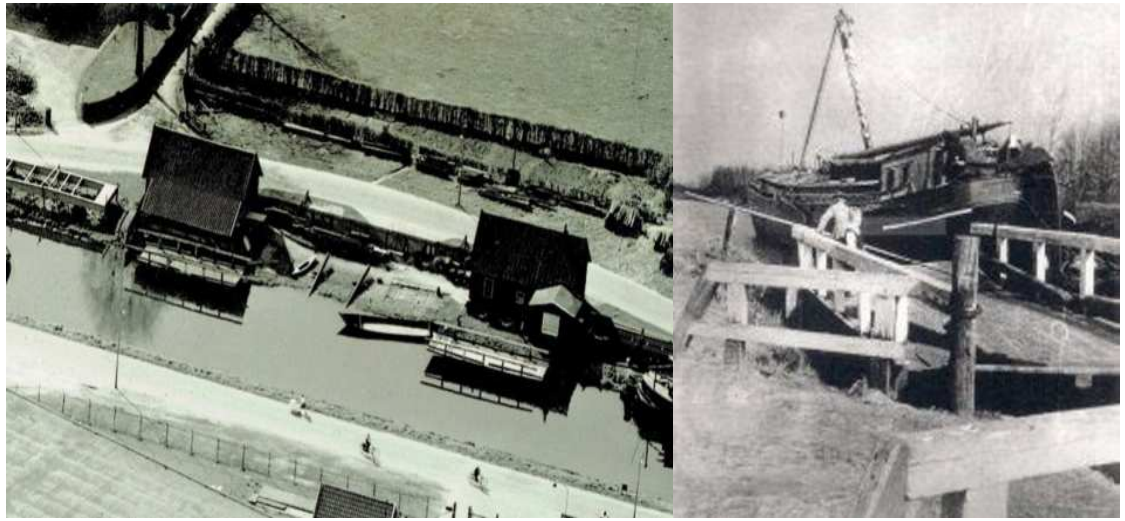
In 1850 zag de Overijsselsche Kanalisatie Maatschappij het licht. Op 13 oktober 1850 verleende de minister van Binnenlandse Zaken concessie aan de Overijsselse Kanalisatie Maatschappij tot het aanleggen en exploiteren van enige kanalen in de provincie Overijssel. Vervolgens werden verschillende kanalen gegraven, waaronder het kanaal van Deventer via Raalte naar Lemelerveld in 1858. Van een spoorlijn of een rijksweg (huidige N35) was toen nog helemaal geen sprake. Daarmee liep het kanaal door een nog authentiek agrarisch dorp aan de Raalter Enk.

Het kanaal is gegraven op de overgang van de flank van de stuwwal naar het vlakke deel van Salland. Saillant detail is dat de positie van het kanaal zoveel mogelijk werd gekoppeld aan een vaste hoogtelijn, maar dat bij de kern Raalte hier juist van afgeweken is. Bij Raalte heeft een uitbuiking plaats gevonden om economische spin-off te genereren. Deze uitbuiking is mede te danken aan het ondernemerschap in en rondom Raalte. Ondernemers hebben zich namelijk hard gemaakt voor de aanleg van het kanaal om een economische impuls om gang te brengen.

Bij de planvorming voor het aan te leggen kanaal werd destijds de vraag gesteld waarom het nieuwe kanaal een kilometer buiten het dorp zou worden gegraven. De middenstand van Raalte zag met de komst van een kanaal namelijk prima mogelijkheden voor economische groei. Een gezamenlijke lobby van de middenstand en het gemeentebestuur is positief, de Kanaalmaatschappij is bereid om hierin mee te gaan, mits de extra kosten wel worden opgebracht door Raalte. Er vindt een 'fundraising' plaats en de vereiste tienduizend gulden komt bij elkaar en de ingenieurs kunnen het tracé aanpassen en kunnen de graafwerkzaamheden beginnen.

Kanaal gegraven door polderjongens, arbeiders uit het hele land

MOK-werf voor opslag materialen en bouwen vlotbruggen (MOK = Maatschappij Overijsselsche Kanalen)

Het kanaal werd gegraven door de zogenaamde polderjongens. Deze arbeiders kwamen uit het hele land en bleven de hele week van huis. Alleen op zondag waren ze thuis. Ze moesten vaak grote afstanden lopen voor ze bij een tram of boot waren want fietsen en spoorwegen waren nog vrijwel onbekend. Voor een overnachting zochten ze vaak een plaats bij een boer in het hooi of in een kosthuis.

Bijzondere plek aan het kanaal was de MOK-werf in het centrum van Raalte. Ten tijde van de aanleg was dit een belangrijke plaats voor de opslag van materialen die werden gebruikt bij de aanleg van het kanaal. Ook werden hier de vlotbruggen gebouwd die op verschillende plekken werden gelegd in het kanaal om een goede oversteekbaarheid te realiseren. Een vlotbrug bestond uit een brugdeel met 1 vast draaipunt aan de kade, waardoor de brug opzij kon worden gedraaid om schepen door te kunnen laten varen. Dit was destijds een hele inventieve manier om de verbinding over land en over water goed te laten verlopen.

Helaas hebben de vlotbruggen de tand des tijds niet doorstaan, uiteindelijk zijn alle vlotbruggen verdwenen uit het kanaalbeeld. Op verschillende plekken zijn ter vervanging van deze vlotbruggen stalen ophaalbruggen gemaakt. Het leuke daarvan is dat deze niet allemaal nieuw zijn gebouwd, maar dat gebruik is gemaakt van bruggen en stalen onderdelen uit andere delen van Nederland, ook mede om de kosten zo laag mogelijk te houden en de verliezen te beperken. Circulair bouwen was toen al aan de orde! De fraaie ophaalbruggen zijn op een aantal plekken nog aanwezig en leggen de link met de geschiedenis. Maar het zijn ook vooral fraaie bruggen, met een typische vormgeving en kleurstelling.

De geschiedenis van het kanaal is daarmee best bijzonder en mag verteld worden. Voor een deel wordt door middel van fietsroutes en met informatieborden dit verhaal al aan het recreatieve publiek getoond. Maar er is genoeg inspiratie om verder te bouwen aan het verhaal van het kanaal, op velerlei manieren!

Vervoer van goederen

Jaagpaden

Scheepvaart vond plaats tot 1988 (ondanks verzet door landbouwcoöperaties en industrieën sinds 1946)

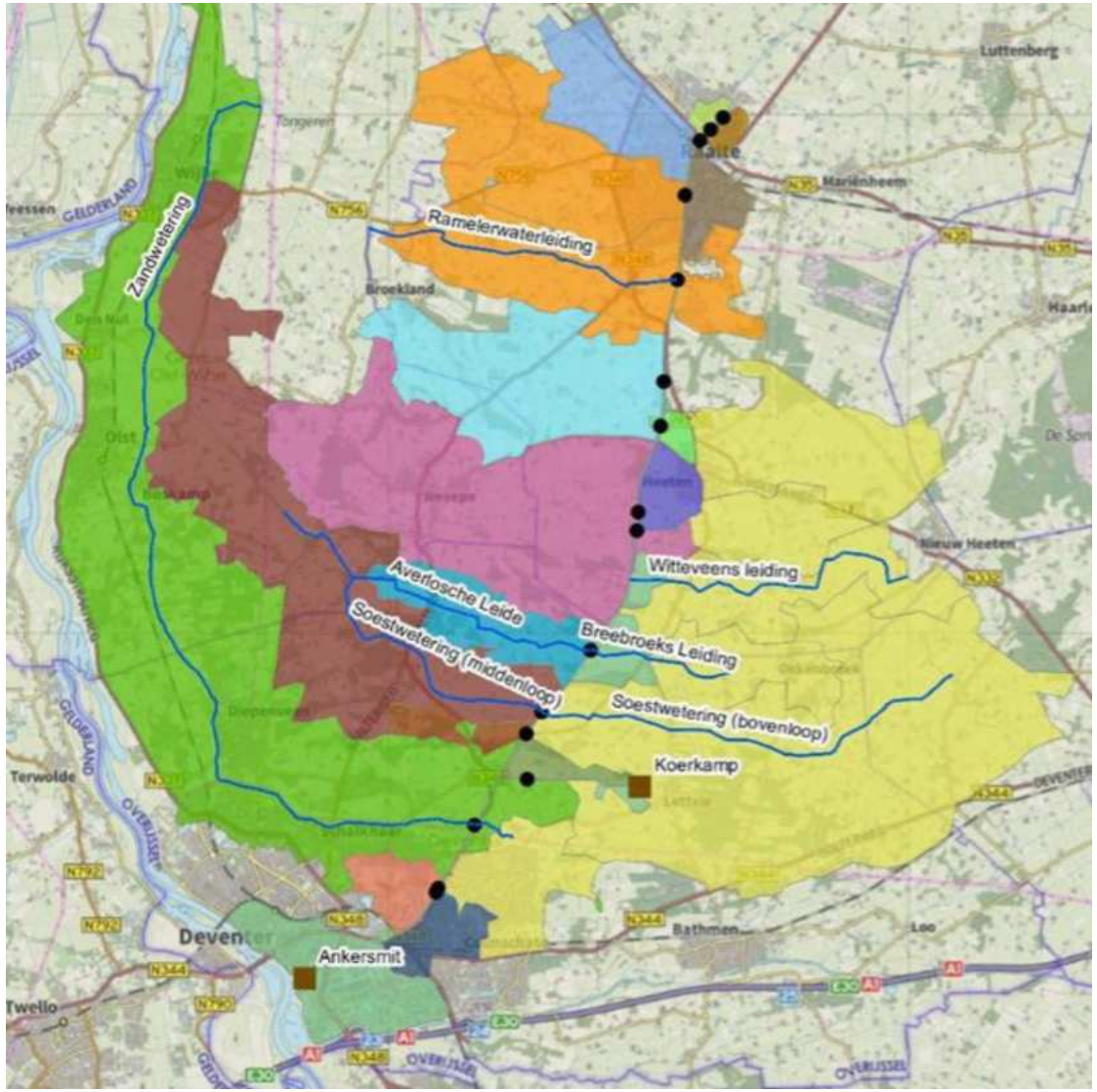
Functies

Vervoer van goederen

Omstreeks 1800 was het overgrote deel van de Sallandse gronden woest. De dorpen waren eilanden midden in een zee van heide en veen. Vanaf het einde van de 18e eeuw nam de behoefte aan goede transportmogelijkheden toe. De ontginning van de venen vroeg om transport via kanalen. Daarnaast wilden de bewoners van het gebied grondstoffen en handelswaar vervoeren. Zo moest het ijzeroer dat hier nog altijd gevonden werd naar de stad worden gebracht waar het tot ijzer werd verwerkt.
Daarom werden beken en riviertjes verbeterd voor de scheepvaart en besloot men om kanalen te graven. De functie van die nieuwe kanalen was tweeledig: het vervoer van goederen via het water en het reguleren van de waterhuishouding in Overijssel.

Er kwamen bij de Veldkampsbrug en Spekhoekbrug aanlegplaatsen, maar industrie werd er nauwelijks door aangetrokken. Wel kwam er net als bij veel andere bruggen en sluizen over en in de Overijsselse kanalen een horecagelegenheid. Bij enkele cafés konden ook de jaagpaarden gevoed worden, bijvoorbeeld bij de Steerne tussen de Zonnenberger- en de Zandbelterbrug. Voor Molenaars in Heeten diende het kanaal als aanvoerroute van grondstoffen. Ook had het kanaal zijn functie in de turfhandel en de afvoer van het ‘twieg’.

Het kanaal werd echter niet de transportroute bij uitstek voor de Twentse textielindustrie. De turfhandel was aanvankelijk een goede inkomstenbron, maar door het opraken van het veen droogde deze inkomstenbron snel op. Voor de aan- en afvoer van landbouwproducten werden de Overijsselse kanalen wél belangrijk.
Een daling van de inkomsten uit de scheepvaart bracht de Overijssels Kanaal Maatschappij uiteindelijk in grote financiële moeilijkheden. Ondanks verzet (al sinds 1946) door landbouwcoöperaties en industrieën sloot toenmalige minister van Verkeer en Waterstaat het kanaal van Deventer naar Raalte op vrijdag 29 juli 1988 voor de scheepvaart.

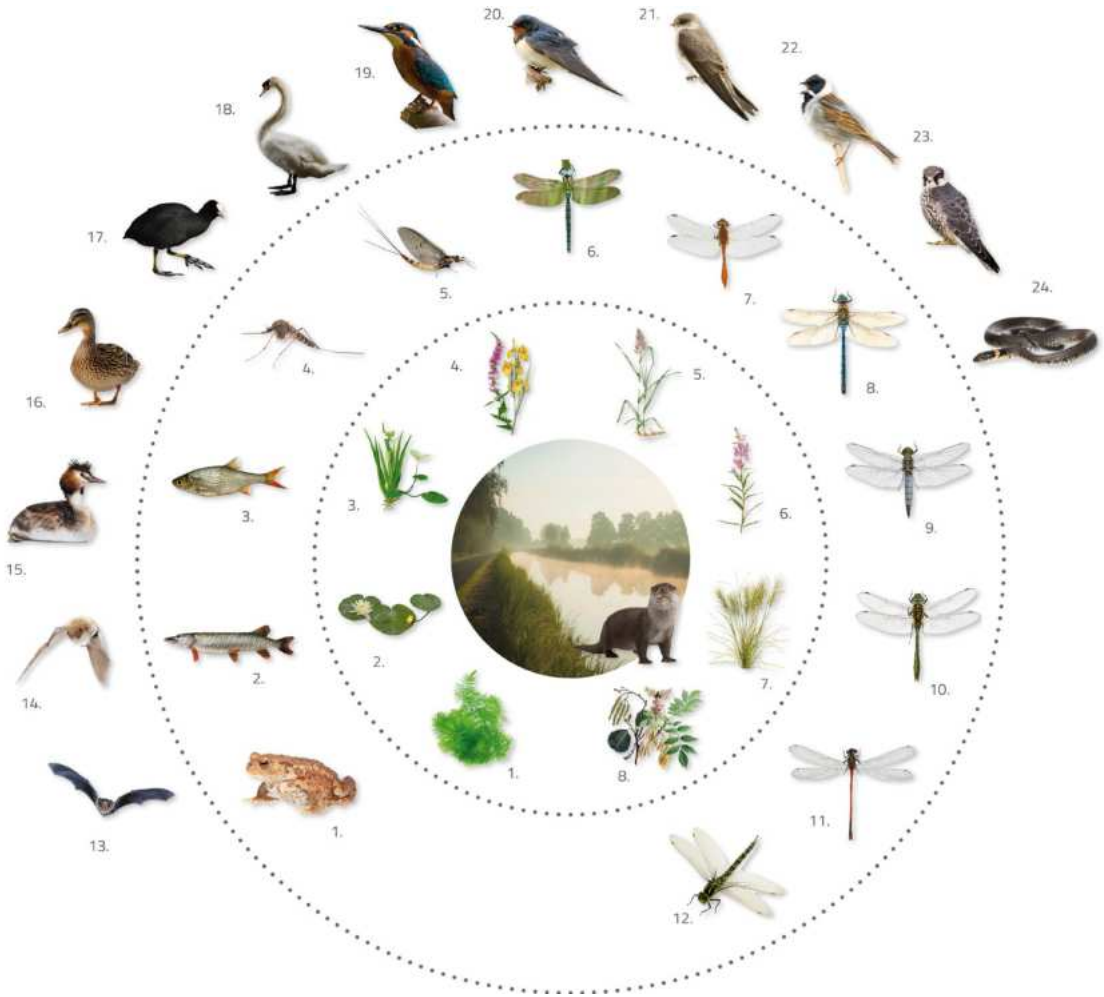
Stroomgebieden die gevoed worden via het Overijssels Kanaal (bron: WDOD)

Reguleren waterhuishouding

De aanleg van het Overijssels kanaal is ook van belang (geweest) voor de regulatie van de waterhuishouding in Salland. Het heeft er bijvoorbeeld onder andere voor gezorgd dat gebieden langs het kanaal voor de agrarische sector een belangrijke impuls kregen.
Het oorspronkelijke watersysteem werd natuurlijk abrupt doorsneden door de aanleg van het kanaal. Maar hierdoor werd het wel mogelijk om bij extremen in te spelen om de omstandigheden. Zo kan het kanaal gebieden in tijden van droogte voeden met water en in tijden van extreem natte perioden juist water afvoeren.

Via het kanaal en de kleinere waterlopen kan er water naar de Sallandse Heuvelrug gevoerd worden. Dat is nodig om het daar aanwezige waterwingebied te voeden. Water dat via het kanaal aangevoerd of juist vastgehouden wordt door bijvoorbeeld stuwen, kan hier infiltreren in de grond en later door Vitens gewonnen worden.

De geschiedenis van het kanaal en de functie voor scheepvaart is bij de meeste mensen hoogstwaarschijnlijk wel bekend, maar het besef van de waterhuishoudkundige functie en betekenis van het kanaal is eigenlijk net zo interessant om voor het voetlicht te brengen.
Dit meer technische verhaal mag daarom zeker een plek krijgen in relatie tot de vrijetijdseconomie.

Rijk leefgebied

Leefgebied

Het kanaal Deventer- Raalte is een milieu op zich met een specifieke flora en fauna. In het water komen op sommige plaatsen planten als de waterlelie en de gele plomp voor. Over vrijwel de hele lengte van het kanaal zijn er aan weerszijden smalle rietzomen. Riet is de meest voorkomende plantensoort langs het kanaal maar ook andere soorten, zoals koninginnekruid, liesgras en haagwinde komen voor. Op sommige plaatsen groeien gele lis, smeerwortel en grote lisdodde. Dit zijn nog maar enkele soorten van de bijna 40 soorten die er groeien. Ook is gebleken dat zowel de rietoevers als de houtwallen langs het kanaal belangrijke broed- en voedselbiotopen zijn voor een groot aantal vogelsoorten.

Het kanaal is daarmee (in potentie) een rijk leefgebied, te vergelijken met een laagveensloot. De potentie wordt nog verder versterkt door de KRW-maatregelen van het waterschap.

De beleving van dit leefgebied is daarmee ook heel belangrijk voor de vrijetijdseconomie. De waarden die het kanaal nu heeft en kan hebben worden nauwelijks beschreven of verbeeld voor de bezoeker en passant. Dit verhaal mag ook verteld worden, natuurbeleving wordt immers steeds belangrijker. Als je kijkt naar alle soorten die hier (in potentie)voorkomen, dat is toch bijzonder?

1. Grof Hoornblad
2. Gele plomp & lelie
3. Kikkerbeet & krabbescheer
4. Gele lis & kattenstaart
5. Riet
6. Wilgenroosje
7. Rietgras
8. Zwarte els & gewone es

1. Gewone pad
2. Snoek
3. Rietvoorn
4. Mug
5. Eendagsvlieg
6. Groene glazenmaker
7. Heidelibel
8. Keizerlibel
9. Oeverlibel
10. Smaragdlibel
11. Vuurjuffer
12. Blauwe glazenwasser
13. Gewone dwergvleermuis
14. Watervleermuis

15. Fuut
16. Wilde eend
17. Meerkoet
18. Knobbelzwaan
19. IJsvogel
20. Boerenzwaluw
21. Oeverzwaluw
22. Rietgors
23. Boomvalk
24. Ringslang

Verstilde corridor

Verstilde groenblauwe lijn door het Sallandse landschap

Huidige situatie

Buitengebied

Het Overijssels kanaal in het buitengebied van de gemeente Raalte kenmerkt zich als een verstilde groene corridor. Rust, groen en stilte voeren de boventoon in het Sallandse voornamelijk agrarische landschap. De lijn van het kanaal is nu al prachtig beleefbaar voor de fietser en wandelaar en raakt aan veel routesystemen. Daarmee is het kanaal een belangrijk onderdeel van het bestaande routenetwerk in Salland.

Belangrijke kwaliteit van (het landschap langs) het kanaal is het ingetogen en serene karakter. Er is in de loop van de tijd weinig aangepast of 'verprutst' aan het kanaal. Het verstilde karakter zegt iets over de authenticiteit van het kanaal en is het koesteren waard. Steeds meer mensen zoeken immers naar rust en stilte temidden van dagelijkse hectiek.

Ruimte om rust en stilte te ervaren

Bedrijvigheid met hekwerken en ontsluiting voor gemotoriseerd verkeer langs het kanaal

Kanaalzone ter hoogte van Mettingenlaan is toegankelijk voor voetgangers, verblijfskwaliteit is voor verbetering vatbaar

Kern

De beleving van het kanaal binnen het stedelijk gebied van Raalte is totaal anders dan in het buitengebied. In de loop van de tijd heeft Raalte zich van het kanaal afgekeerd waardoor de kern op veel plaatsen met de ‘rug’ naar het kanaal is gericht. De bedrijventerreinen en woonwijken gaan geen (of weinig) relatie aan met het kanaal. De inrichting langs het kanaal is vooral functioneel, stenig, hard en kaal en daarmee is de kanaalzone op dit moment geen aantrekkelijk verblijfsgebied voor de inwoners en bezoekers van Raalte. Er is weinig aandacht voor beleving, inpassing en aanhechting.

De kanaalzone in de kern is niet ingericht voor de fietser en wandelaar. Aandacht voor een goede ruimtelijke inpassing met een verhaal ontbreekt. Het beeld en de uitstraling van het kanaal in de kern is voor een belangrijk deel bepaald door de tijdsgeest. Alleen ter hoogte van het centrum (Mettingenlaan) is een poging gedaan om het kanaal toegankelijk en beleefbaar te maken voor de wandelaar.

Zoals eerder al beschreven is het kanaal daarnaast ook een leefgebied met specifieke flora en fauna. In de huidige situatie is het kanaal als leefgebied binnen de kern nagenoeg niet aanwezig. Nu liggen er grote kansen voor verbetering op dit vlak! Door de typerende natuur behorende bij het kanaal de kern van Raalte in te trekken kunnen een lommerrijke groene verblijfsplekken ontstaan waar het prettig recreëren en verblijven is.

Bedrijvigheid en ontsluiting langs het kanaal

Voormalige aanlegplekken van beton ter hoogte van Raalte Zuid

Wonen nabij het kanaal in Raalte Noord

Anonieme ruimtes langs het kanaal ter hoogte van N35

De oude MOK-werf ter hoogte van het centrum

Markante stalen bruggen over het kanaal

Relicten verleden

Bewegend langs het kanaal geeft het stedelijk landschap langs het kanaal geen gevoel van tijd. De enige elementen die herinneren aan de geschiedenis van het kanaal zijn de historische bruggen over het kanaal en de gebouwen behorende bij de vroegere MOK-werf. Zeer bijzondere gebouwtjes, die wat in de vergetelheid lijken te zijn geraakt maar waar pogingen worden gedaan om nieuw leven in te blazen door middel van tentoonstelling of (tijdelijke) horeca.

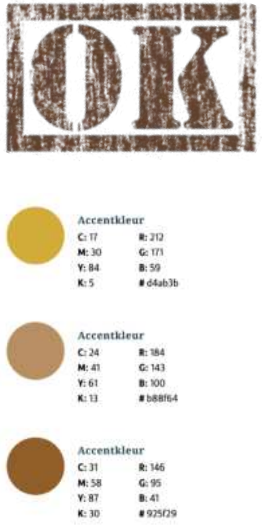
Naast deze markante bruggen en MOK-werfgebouwen zijn er op diverse plekken nog zwaaikommen en aanlegplaatsen te vinden die een functie hebben gehad voor de scheepvaart. Plekken die zich kenmerken door uitbuikingen en verbredingen van het kanaalprofiel en het gebruik van beton.

Stuk voor stuk zijn dit relicten en elementen die van belang zijn bij het vertellen van het verhaal van het kanaal.

3. Een sterk merk

Inspiratie: ontwerp een sterk (beeld)merk voor het Overijssels Kanaal, in aansluiting bij het merk Salland!

Momentum

Het Overijssels kanaal is een bijzondere landschappelijke en historische lijn die de kern Raalte, het buitengebied en de omliggende gebieden in Salland met elkaar verbindt. Mooie verhalen over de geschiedenis, de waterhuishouding en de natuur zijn te vertellen. Bijzondere ervaringen op en aan het water zijn te beleven. Maar deze potentie wordt slechts beperkt benut. En dat is een gemiste kans!

Nú is het moment. Ondernemers komen met initiatieven. Het waterschap gaat binnenkort met herinrichting aan de slag. De opgaven in de kern Raalte op het vlak van woningbouw en het creëren van een gezonde groene leefomgeving raken de kanaalzone. Nú is het moment om het kanaal (weer) te omarmen, te koesteren en in te zetten als een iconische lijn die buitengebied en kernen met elkaar verbindt. Die stap voor stap aantrekkelijk wordt gemaakt voor nieuwsgierige recreanten en toeristen van buiten maar zeker ook voor de bewoners van de gemeente Raalte zelf!

Onderscheiden

Het Overijssels kanaal is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de IJssel of de Vecht, vrij onbekend bij het recreatief-toeristisch publiek in Salland. Deze natuurlijke rivieren met bijbehorende rivierenlandschappen hebben grote aantrekkingskracht op recreanten, evenals het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug-Twents Reggedal. Het Overijssels Kanaal is van een andere orde. Het kanaal heeft (in potentie) haar eigen kwaliteiten. En deze kwaliteiten moeten centraal staan om de aantrekkingskracht te vergroten en het kanaal op de kaart te zetten!

Anders dan de natuurlijke stromen van de Vecht en de IJssel is het kanaal door de mens gegraven. Het heeft een authentiek, industrieel en stoer karakter en wordt gekenmerkt door rechtlijnigheid, functionaliteit en robuuste materialen zoals staal, hout en beton. Passend bij de geschiedenis worden materialen waar mogelijk hergebruikt (circulair). Juist deze bijzondere kenmerken van het kanaal moeten versterkt en ingezet worden om een sterk merk voor het kanaal te bouwen.

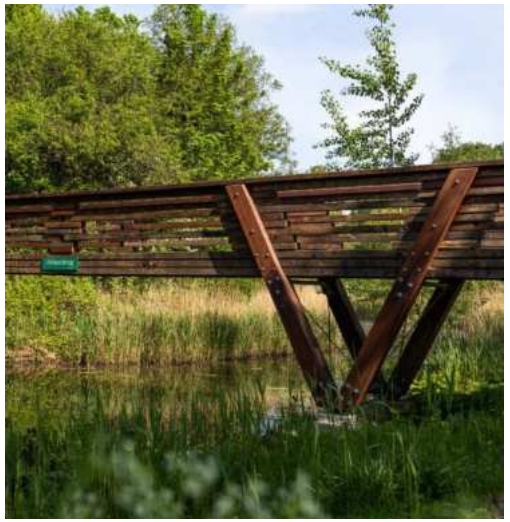
Inspiratie voor beeldkwaliteit: kleurenpalet passend bij historische bruggen én ingepast in landschap/natuur

Inspiratie voor beeldkwaliteit: toepassen staal en industriële vormgeving passend bij historische bruggen

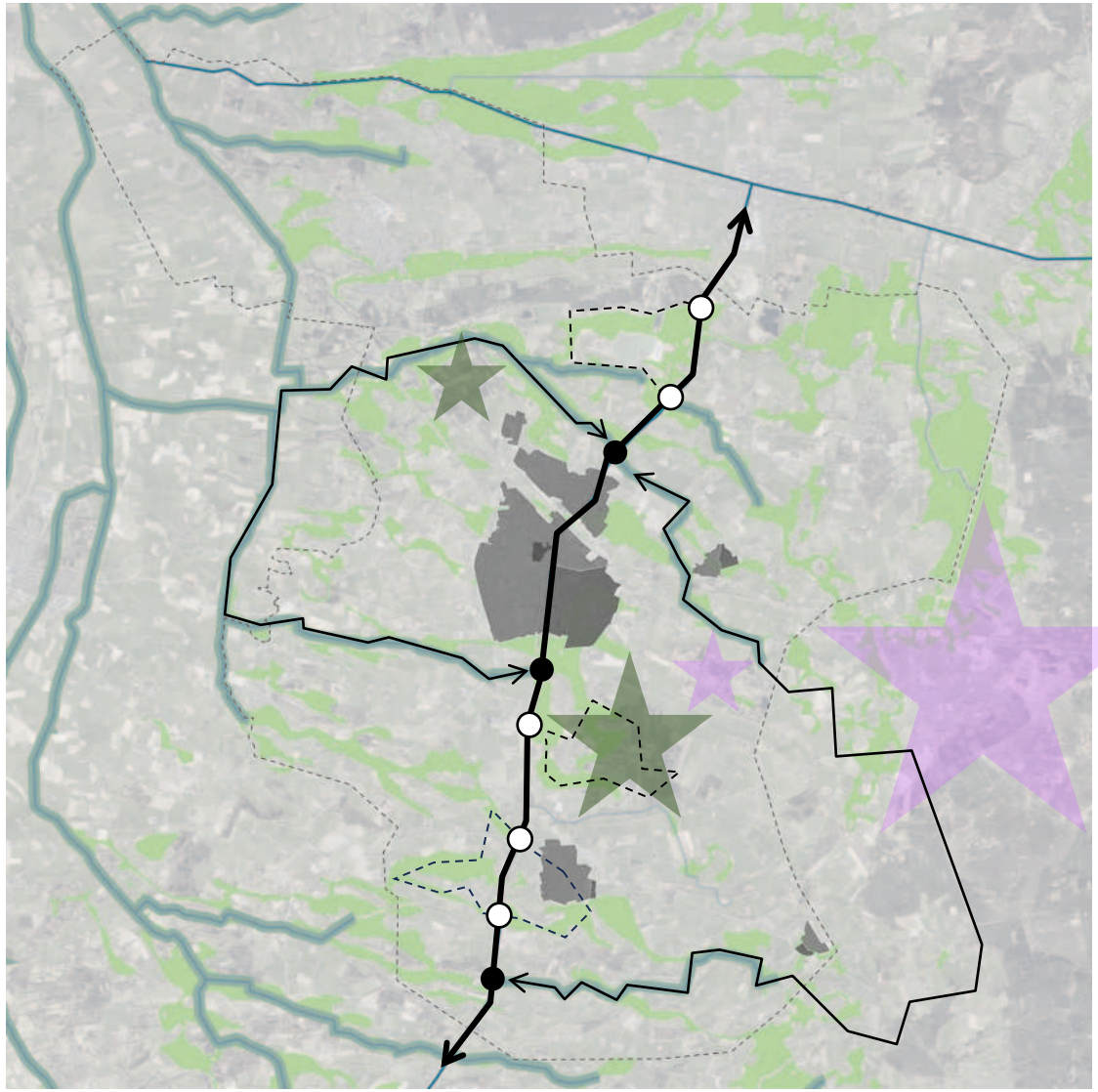

Inspiratie voor beeldkwaliteit: hergebruikt hout passend bij circulair materiaalgebruik in traditie van kanaal

Inspiratie voor beeldkwaliteit: stoer en robuust beton passend bij aanlegplekken, zwaaikommen en industrieel karakter

Schematische weergave van het kanaal als recreatieve en verbindende as met dwarsverbanden naar het oosten en westen

Verbinden

In dit inspiratiedocument laten we zien hoe het Overijssels Kanaal zich binnen de grenzen van de gemeente Raalte kan ontwikkelen tot een recreatieve, iconische en verbindende as door het Sallandse landschap én door de kern van Raalte. Maar deze as staat niet op zich. De as is onderdeel van een netwerk van fietspaden en wandelpaden. Een deel van deze routes bestaat al in de vorm van Fietsroutenetwerk Salland, de Slinger van Salland of Wandelnetwerk Salland. Nieuwe routes kunnen hier op aansluiten.

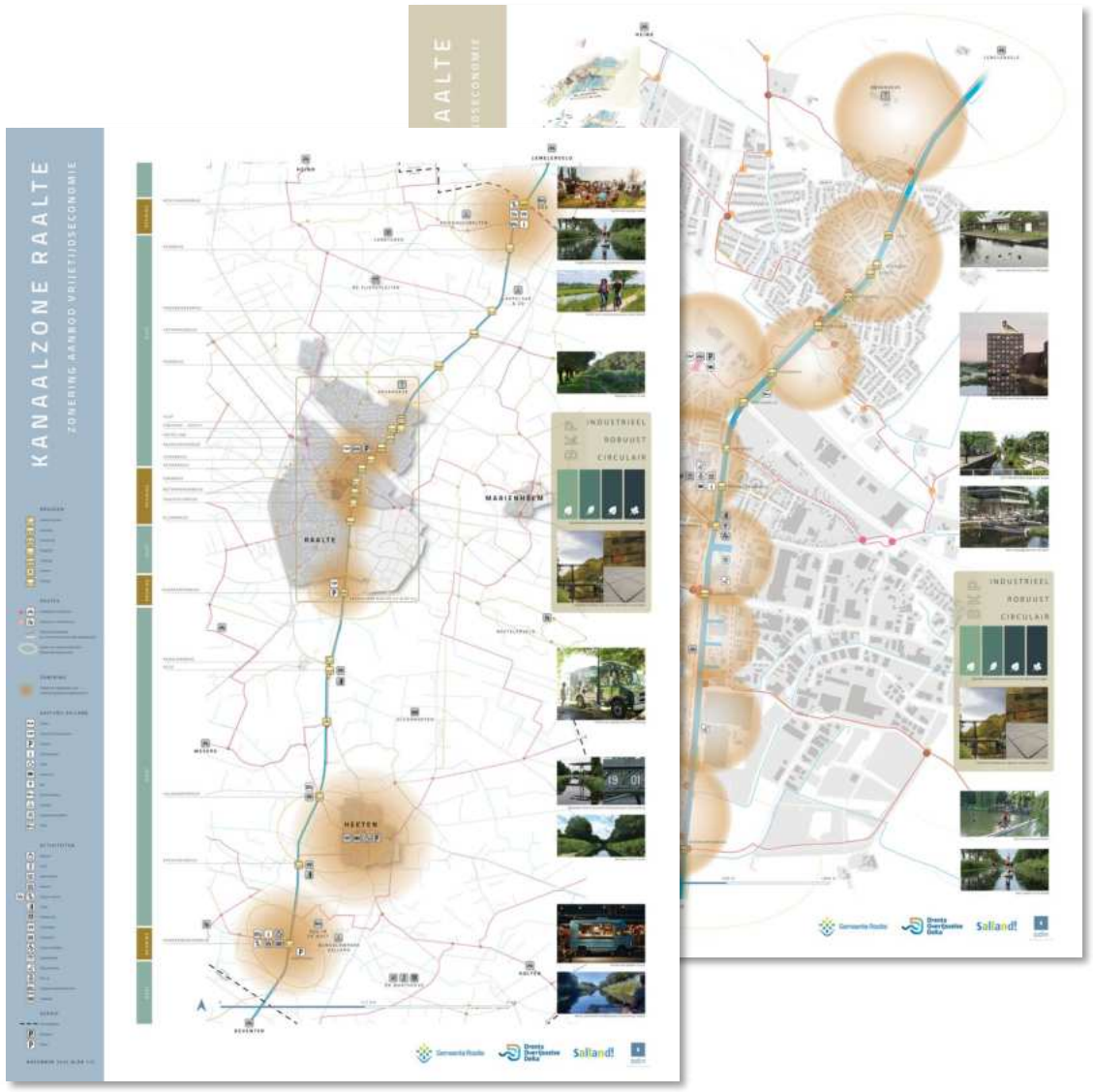
Op de schaal van Salland zien we kansen om verbinding te zoeken met andere opgaven en thema's. Denk daarbij aan de regionale sponsstrategie (routes gekoppeld aan natuurrijke natte zones langs weteringen), groenblauwe dooradering of biodiversiteit (routes gekoppeld aan landschapselementen) en de bossenstrategie (beleving van rust en stilte). Door opgaven te combineren ontstaat een rijk en betekenisvol Sallands recreatielandschap met het kanaal als verbindende as.

Afleiden

Steeds meer mensen brengen tijd door op de Sallandse Heuvelrug. Om te wandelen, te sporten en te ontdekken. Om tot rust te komen en te relativeren. Alarmbellen rinkelen want de natuur heeft flink te lijden onder de toenemende recreatie. Nationaal Park Sallanse Heuvelrug - Twents Reggedal moet de komende periode inzetten op het herstellen van de balans tussen 'Natuur Beleven' enerzijds en 'Natuur Beschermen' anderzijds.

Insteek is om door middel van meer groen, meer ruimte te bieden aan de groeiende recreatievraag. Door mensen naar het omringende landschap te leiden, schermen we de leefgebieden voor zeldzame dieren af. Op de minder kwetsbare groene plekken kunnen recreanten gastvrij ontvangen worden. Zo kan er tegelijkertijd meer natuur beleefd en beschermd worden.

Het Overijssels Kanaal biedt volop kansen op dit vlak wanneer het kanaal als een sterk merk met een eigen identiteit neergezet wordt.

Twee kaartbladen geven inzicht in zonering in het buitengebied en kansen in de kern (zie bijlage 1 voor groot formaat)

Recreatieve zonering en kansen

Het kan! Het kanaal heeft het in zich om een sterk merk te worden, verweven met het Sallandse landschap. Maar dat gaat niet vanzelf. Er moet echt iets gebeuren om dit voor elkaar te krijgen. Er is daarbij een duidelijk onderscheid in het buitengebied en de kern Raalte.

Recreatieve zonering in het buitengebied

In het buitengebied is het kanaal op veel plekken nog een prachtige verstilde corridor. Puur en landschappelijk, met plekken waar je de natuur of het verleden kunt beleven. De historische bruggen kenmerken zich bijvoorbeeld door mooie details (fraaie hekwerken, bijzondere patronen en karakteristieke klinknagels) en karakteristieke kleuren. Dit is een grote kwaliteit waar we zorgvuldig mee om moeten gaan wanneer we het kanaal op de kaart willen zetten.

Om die reden is gekozen voor een recreatieve zonering langs het kanaal in het buitengebied. Er zijn zones waar we de rust willen behouden en beleving van natuur of historie voorop stellen, denk daarbij aan de omgeving van Landgoed Schoonheten. En er zijn plekken waar we reuring willen creëren, veelal in aansluiting op de energie die vanuit het gebied komt (initiatieven ondernemers) of plekken die in potentie geschikt lijken om activiteiten te ontwikkelen.

Kansen in de kern

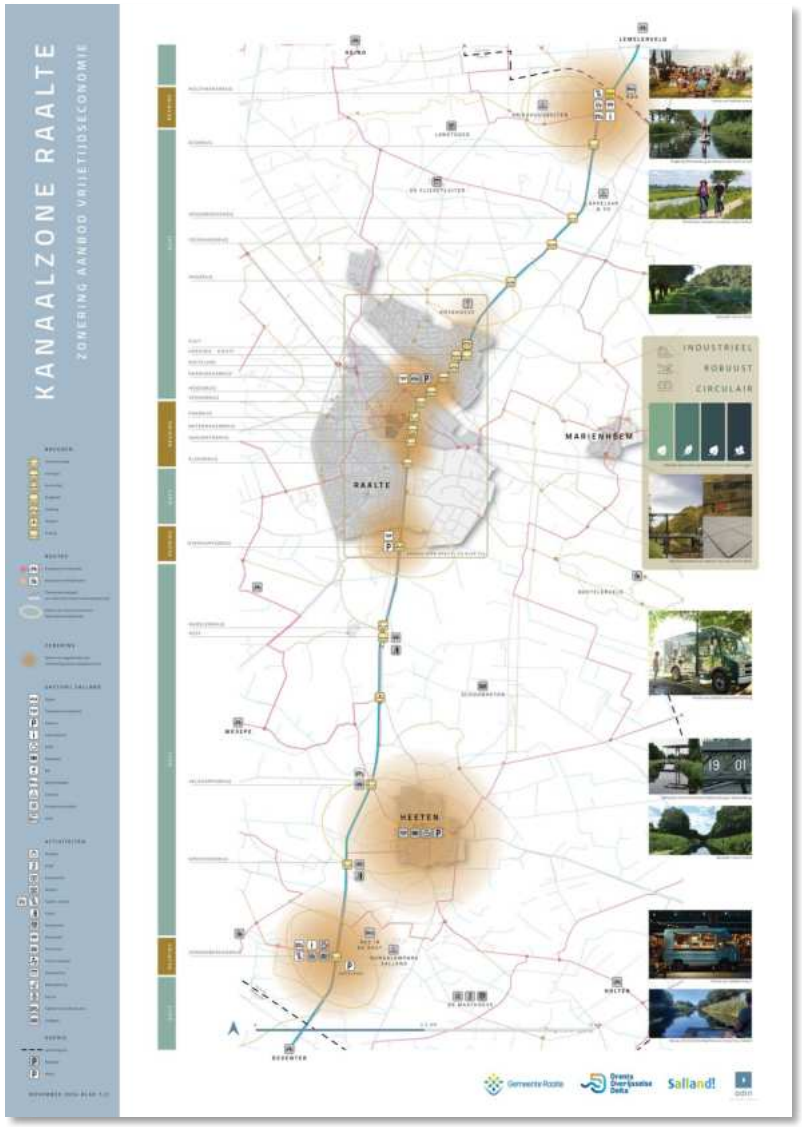
In de kern Raalte is de relatie tussen het kanaal, de directe omgeving en de mensen die er wonen en recreëren naar de achtergrond geraakt. Maar er liggen volop kansen! Kansen om het kanaal als verbindende groenblauwe lijn door Raalte weer aantrekkelijk te maken voor toeristen én bewoners.

De recreatieve zonering in het buitengebied en de kansen voor de kern zijn op twee afzonderlijke kaartbladen weergegeven (zie bijlage 1). In de hoofdstukken 4 en 5 worden zonering en kansen toegelicht.

4. Recreatieve zonering buitengebied

Disclaimer:

Bij concrete initiatieven dient haalbaarheid op basis van ruimtelijke effecten beoordeeld te worden (o.a. verkeer, groen, milieu)

Zonering aanbod vrijetijdseconomie buitengebied (zie bijlage 1 voor groot formaat)

Rust en reuring

Zoals beschreven in hoofdstuk 3 werken we in het buitengebied met een zonering waarin onderscheid wordt gemaakt in gebieden gericht op rust en gebieden gericht op meer reuring. Op de kaart hiernaast is deze zonering op hoofdlijnen weergegeven. De zonering is gekoppeld aan het (toekomstige) aanbod gericht op de vrijetijdseconomie binnen de gemeente Raalte.

De bruggen zijn belangrijk voor de beleving van de kanaalzone en zijn nauw verbonden met het routenetwerk voor wandelen en fietsen. Het systeem van routes en bruggen is op de kaart weergegeven. De verschillende typen bruggen zijn met iconen op de kaart geduid en benoemd want de namen van de verschillende bruggen zijn bij veel mensen bekend en spreken tot de verbeelding. Binnen de gemeente Raalte zijn nog 6 historische bruggen aanwezig.

Aan de hand van iconen is op de kaart vermeld waar en op welke wijze we onze gasten gastvrij willen ontvangen. Daarnaast laten de iconen zien voor welke activiteiten ruimte is. Hierin is onderscheid gemaakt in bestaand en nieuw.

Voor de zonering kiezen we er in basis voor om de rust te behouden. Op een drietal locaties zien we mogelijkheden voor reuring langs het kanaal:

- Zonnenbergerbrug: in aansluiting op bestaande dynamiek en energie vanuit gebied
- Veldkampsbrug en Spekhoekbrug: als onderdeel van activiteiten in of vanuit Heeten
- Wolthaarsbrug: in aansluiting op dynamiek in omgeving

Van een andere orde is de locatie ter hoogte van de Ramelerbrug/N332. Op deze kruising tussen provinciale weg en kanaal zien we kansen voor reuring maar enkel in combinatie met het verbeteren van de verkeersveiligheid op dit punt.

Op de volgende pagina's lichten we bovenstaande deelgebieden nader toe.

Inspiratie: Ruimte voor reuring ter hoogte van Zonnenbergerbrug

Zonnenbergerbrug

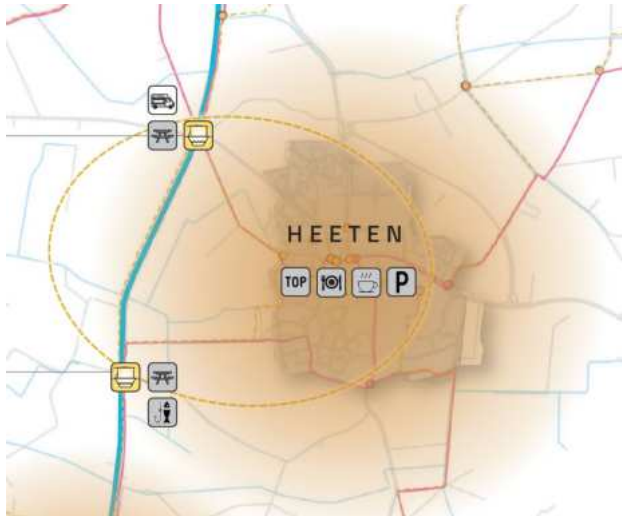
Bij de Zonnebergerbrug worden op dit moment een aantal pilots uitgevoerd. Hierbij gaat het om kanoverhuur en een kleinschalig terras. Ook wordt er geëxperimenteerd met een vernieuwende manier van samenzijn op het water (picknickvlot).

Ondernemers langs het kanaal of in de nabijheid van het kanaal zien dat deze experimenten succesvol zijn. De mogelijkheden om op het kanaal te recreëren worden door recreanten en toeristen duidelijk omarmd. Vanuit dit succes is de vraag ontstaan vanuit andere ondernemers of de activiteiten langs en/of op het kanaal uitgebreid kunnen worden. Dat is begrijpelijk.

Op deze plek langs het kanaal kan de gemeente ruimte bieden om activiteiten uit te breiden. Enerzijds op het water, anderzijds (tijdelijk) in de nabijheid van Zonnenbergerbrug. Denk daarbij aan bijvoorbeeld het gebruik van foodtrucks als tijdelijke horeca.

Essentieel daarbij is dat de aantrekkende werking die deze activiteiten hebben in goede banen moet worden geleid. Dat betekent onder andere dat het wenselijk is om een parkeervoorziening te realiseren met goede informatievoorziening. Om de eerder benoemde eenheid en het sterke merk tot uiting te laten komen, is het belangrijk om plannen hiervoor te toetsen aan een (nog op te stellen) beeldmerk of beeldkwaliteitsplan.

Met deze initiatieven ontstaat er een mooie koppelkans met het project Herinrichting Overijssels Kanaal Deventer – Raalte van waterschap Drents Overijsselse Delta. Op deze manier komen de beleving van het watersysteem, de historie en de natuur op deze plek samen.

Inspiratie: Ruimte voor reuring die van Heeten uitgaat (bronnen: oervuurijzer.nl en verslingerdaansalland.nl)

Veldkampsbrug en Spekhoekbrug

Heeten is actief dorp waar veel initiatieven van de grond komen. De betrokkenheid in de gemeenschap is groot. Zo is er veel energie gestoken in ommetjes en routes rondom het dorp. Heeten kent de stichting Wandel- en fietspaden Heeten e.o. (www.padenheeten.nl) die 15 km aan wandel- en fietspaden beheert en onderhoudt.

Onder de naam Oer Vuur IJzer heeft Heeten een ijzersterk verhaal over het Germaans verleden. Ooit was Heeten een belangrijke Germaanse nederzetting. Alles wijst erop dat het dorp in de Romeinse tijd, zo tussen 350 en 450 na Chr., een essentiële rol had in de ijzerindustrie. (Zie www.oervuurijzer.nl). Er zijn interactieve routes, o.a. een wandelroute van 3 km en een fietsroute van 35 km.

De energie en de reuring die van het dorp uitgaat willen we benutten, waarbij het kanaal een passende rol kan spelen. Wel willen we voorkomen dat het accent van de toeristisch-recreatieve en economische activiteiten verschuift naar het kanaal zelf. Dat betekent dat er langs het kanaal geen ruimte is voor uitbreiding van vaste voorzieningen voor activiteiten op of langs het water. Wel willen we ruimte bieden voor tijdelijke kleinschalige horeca in de vorm van bijvoorbeeld foodtrucks.

Wolthaarsbrug

Nabij de Wolthaarsbrug wordt er op dit moment geen ruimte geboden aan activiteiten op gebied van recreatie en toerisme. Mede vanwege de drukke Oude Twentsweg is het ook niet raadzaam om hier direct bij de brug ruimte voor te bieden. Iets verderop ligt recreatiebedrijf de Krieghuusbelten (camping & recreatieplas), een plek waar in de zomer wel veel reuring is en activiteiten plaats vinden.

De omgeving van de Wolthaarsbrug is echter wel een plek waar meer reuring plaats zou kúnnen vinden. Zuidelijk van de Wolthaarsbrug is er ruimte om iets te bieden op deze plek langs het kanaal tussen Raalte en Lemelerveld. Logischerwijs kunnen we hier aansluiten op de dynamiek en reuring in de omgeving (Krieghuusbelten). Hierbij valt te denken aan activiteiten als suppen, kanoën, maar ook tijdelijke kleinschalige horeca.

Inspiratie: Ruimte voor reuring in het gebied ten zuiden van de Wolthaarsbrug (bron: visitzwolle.com)

Inspiratie: kleinschalig evenement (bron: foodtruckvinden.nl)

Kruising kanaal en N332 heeft aantrekkende werking op automobilisten en fietsers maar is vanwege onveilige verkeerssituatie (momenteel) niet geschikt voor reuring

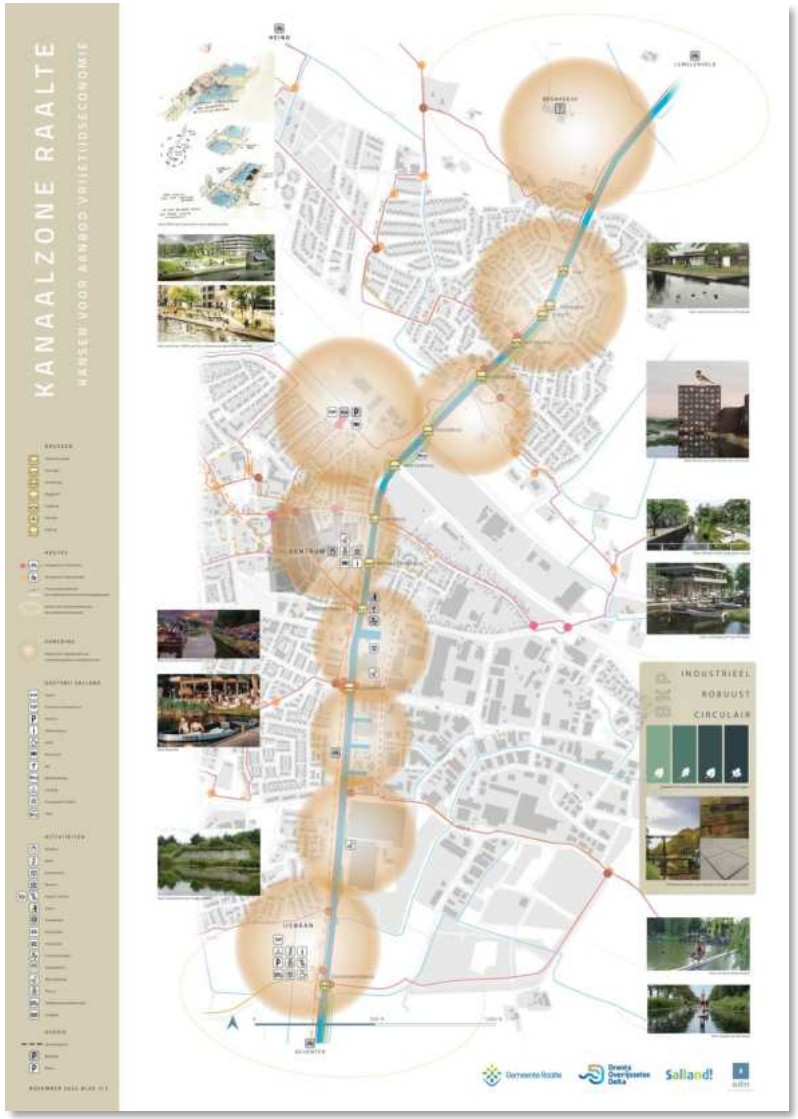
Ramelerbrug / N332

Dit is een plek waar de sereniteit van de historie (Ramelerbrug) en de dynamiek van een drukke provinciale weg (N332) die het kanaal kruist elkaar raken. Een bijzondere plek waar je als achteloze automobilist zo voorbij rijdt. Fietsers die gebruik maken van de doorgaande fietsroute van het kanaal dienen hier zowel het kanaal als de provinciale weg te kruisen, waardoor gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.

Deze plek heeft een aantrekkende werking voor automobilisten en fietsers. Om even te kunnen pauzeren is er een kleine parkeerplaats aan de N332, die voorziet in een drietal parkeerplaatsen. Door veel mensen gebruikt om even op een bankje te zitten of de hond uit te laten. Ook fietsers kunnen hier even uitrusten op een bankje langs het kanaal. De inrichting en de verkeersdynamiek zorgen echter wel voor ongewenste en onveilige situaties.

In principe is dit deelgebied in potentie een goede plek om activiteiten in het kader van vrijetijdseconomie (VTE) te vergroten, aangezien grote stromen mensen het kanaal hier passeren. Bovendien staat op deze plek af en toe een ijscokar, die een aantrekkende werking heeft. Echter vanwege de onveilige situatie is dat met de huidige inrichting niet wenselijk. Om deze reden is deze plek niet als zone aangegeven met mogelijkheden voor ontwikkelingen.

5. Kansen kern

Kansen aanbod vrijetijdseconomie kern Raalte (zie bijlage 1 voor groot formaat)

Smoel naar kanaal

Binnen de kern Raalte liggen volop kansen om het kanaal als icoon met een sterk merk te ontwikkelen. Dit vraagt dan wél om een bewuste keuze: we keren de smoel van Raalte naar het kanaal en we zetten ons in om de relatie tussen het stedelijk weefsel en het kanaal te versterken, zowel in beleving als in gebruik. De wijze waarop is afhankelijk van de directe omgeving van het kanaal. Daarom is de kanaalzone verdeeld in deelgebieden:

- Stationsgebied
- Centrum
- Daggertsbrug zuid
- Elzenbrug zuid
- Groene poort
- Uitloopgebied Raalte zuid
- Raalte noord

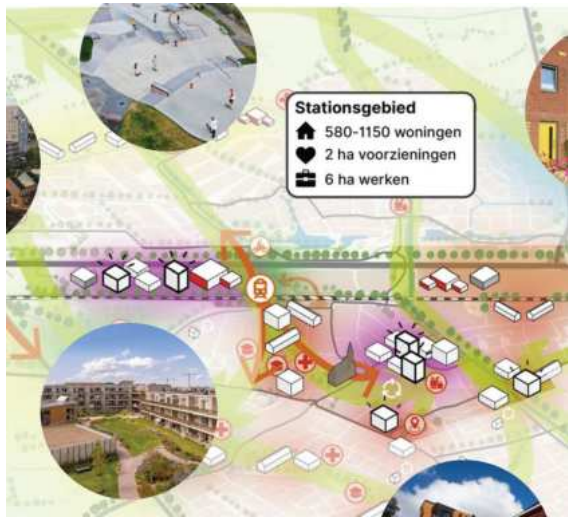
Niet elk deelgebied is even interessant of belangrijk vanuit VTE gezien. Zo heeft de ligging van het centrum aan het kanaal grote potentie op het vlak van recreatie en toerisme en is dit nagenoeg niet aan de orde in de woonwijken van Raalte Noord. Toch beschrijven we in dit hoofdstuk waar de kansen liggen in elk deelgebied, hoe klein ze ook zijn.

Net als in het buitengebied zijn de bruggen heel belangrijk voor de beleving van de kanaalzone in de kern. Ook hier is de infrastructuur langs het kanaal nauw verbonden met het routenetwerk voor wandelen en fietsen. Het systeem van routes en bruggen is op de kaart weergegeven. De verschillende typen bruggen zijn met iconen op de kaart geduid en benoemd. Binnen de kern Raalte zijn nog twee historische bruggen aanwezig (Enkbrug en Daggertsbrug).

Aan de hand van iconen is op de kaart vermeld waar en op welke wijze we onze gasten gastvrij willen ontvangen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het toeristisch overstappunt (TOP) bij het station of de horeca ter hoogte van het centrum. Daarnaast laten de iconen zien voor welke activiteiten ruimte is. Hierin is onderscheid gemaakt in bestaand en nieuw.

Uitsnede kaartbeeld

Uitsnede groeibeelden

Kans om recreatiedruk af te leiden van (overbelaste) hotspot Sallandse Heuvelrug

Stationsgebied

In het stationsgebied vinden de komende jaren veel ambitieuze ontwikkelingen plaats. In de groeiambitie van de gemeente is het toekomstbeeld van het stationsgebied uitgebreid geschetst en beschreven. Zo ligt er een enorme ambitie op het vlak van wonen, werken en voorzieningen. Deze ambitie wordt nader uitgewerkt in een gebiedsvisie voor het stationsgebied.

Bij de ontwikkeling van de spoorzone ontstaan er kansen om het thema VTE zorgvuldig te verweven in de op te stellen gebiedsvisie. Zo wordt de nieuwe stationsomgeving bijvoorbeeld een belangrijke plek om bezoekers gastvrij te ontvangen. Hierbij is het wenselijk om bezoekers vanaf de stationsomgeving op een aantrekkelijke manier te begeleiden naar het centrum en naar de routes langs het kanaal.

Bij het afleiden van de recreatiedruk van de overbelaste hotspot Nationaal Park Sallandse Heuvelrug - Twents Reggedal is het stationsgebied belangrijk gezien de ligging in de knoop van de N35, de spoorlijn en het kanaal.

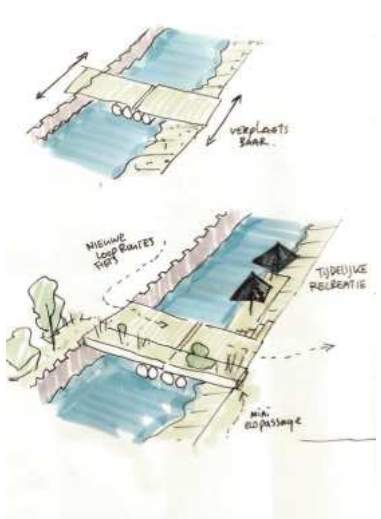

Uitsnede kaartbeeld

Uitsnede groeibeelden

Inspiratie voor de korte termijn: MOK-werf inzetten als tijdelijke locatie voor horeca of tentoonstelling

Centrum

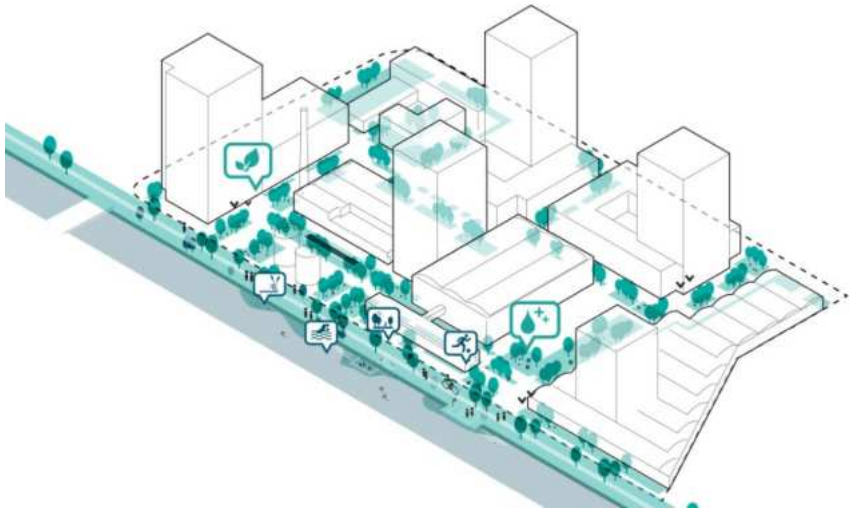
In de huidige situatie is de nabijheid van het centrum langs het kanaal niet zichtbaar en voelbaar. Wel ligt hier de MOK-werf die de geschiedenis van de aanleg van het kanaal zichtbaar maken. Het zijn prachtige relicten uit de geschiedenis van het kanaal, maar het vinden van een passende functie voor de locatie is lastig. Dit komt onder andere door het ontbreken van verblijfskwaliteit in dit gebied langs het kanaal. Ter inspiratie zijn al eens een aantal ideeën geschetst gebaseerd op de historische betekenis van de gebouwen. Deze ideeën zijn (echter) bedoeld voor de korte termijn.

In de groeiambitie is het gebied tussen het centrum van Raalte en het kanaal aangemerkt als een gebied met grote potentie voor nieuwe woonfuncties, het toevoegen van actieve plinten en het versterken van de verbinding tussen het centrum en het kanaal. In samenhang met deze groeiambitie ontstaan grote kansen op het vlak van VTE (met aandacht voor het sterke merk!).

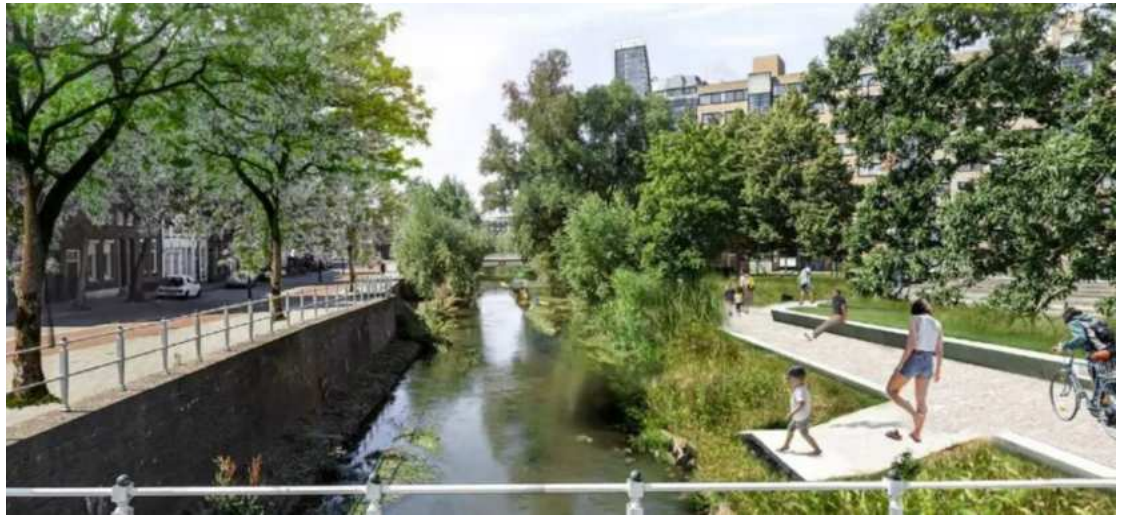
Als er in het kader van de groeiambitie ontworpen wordt aan nieuwe structuren voor dit gebied, dan ligt er de kans om de MOK-werf daar een duidelijke positie in te geven, waardoor de gebouwen echt tot hun recht kunnen komen en het verhaal van het kanaal kunnen vertellen (sterk merk, zie ook visualisaties op pagina 26).

Inspiratie: zachte overgangen zorgen voor andere beleving en nodigen uit om te (ver)blijven (bron: Buiksloterham, Delva)

Inspiratie: natuurinclusieve gebiedsontwikkeling gebaseerd op historie kanaal, coöperatie en zuivelfabriek (bron: Eindhoven, Delva)

Inspiratie: het kanaal als leefgebied met groene oevers en lommerrijke beplanting waar het fijn vertoeven is (bron: Eindhoven, Flux)

Inspiratie: MOK-werf als onderdeel van groene gebiedsontwikkeling (bron: Alkmaar, Delva)

Uitsnede kaartbeeld

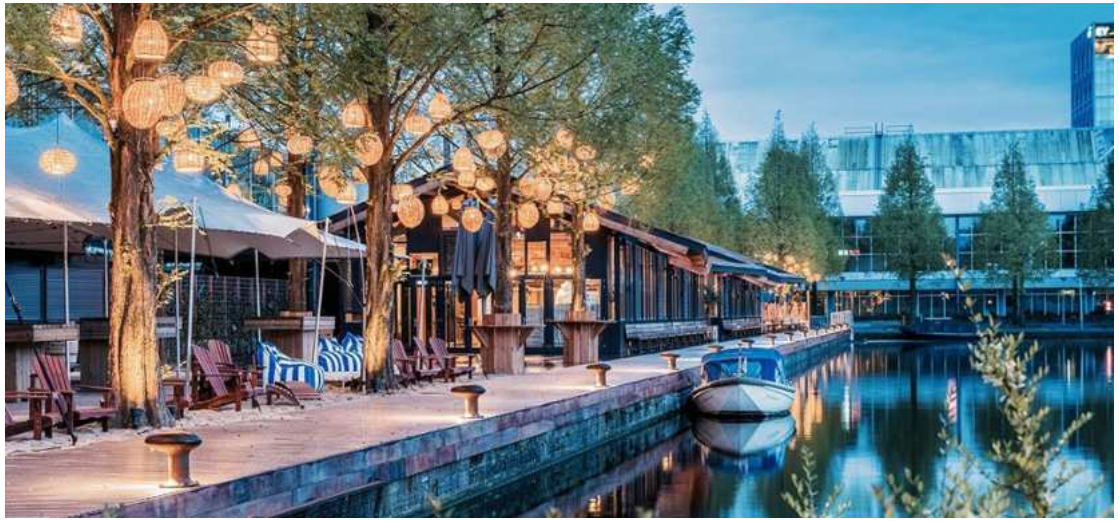

Inspiratie: concert op/aan kanaal

Locatie Daggertsbrug

Deze plek bij de Daggertsbrug is een gebied waar (aan de oostzijde) twee heel verschillende ondernemingen zijn gevestigd. Enerzijds een evenementenlocatie voor feesten en evenementen, anderzijds een industriële betonproducent. Waar de evenementenlocatie probeert een relatie met het kanaal te zoeken ('beach'), heeft de betonproducent geen enkele relatie (meer) met het water. Deze gebruikt alleen de infrastructuur langs het kanaal voor ontsluiting.

Geredeneerd vanuit de sector VTE is het ruimtelijk beeld en de uitstraling van beide ondernemingen niet aantrekkelijk. Hier liggen kansen om het ruimtelijk beeld en de inrichting te verbeteren om het gebied van betekenis te laten zijn voor de vrijetijdseconomie.

Inspiratie: verblijfs/gebruiksruimte koppelen aan kanaal (en ontsluiting auto via achterkant regelen)

Inspiratie: beach aan kanaal (en ontsluiting auto via achterkant regelen)

Uitsnede kaartbeeld

Elzenbrug zuid

In de huidige situatie is dit gebied tussen de Kanaaldijk oostzijde en de Heesweg niet aantrekkelijk voor de vrijetijdseconomie. De bedrijvigheid in deze strook is hier heel divers met onder andere een aantal metaal(recycling)bedrijven. De sfeer en uitstraling van deze strook is hiermee gezien vanuit VTE totaal niet aantrekkelijk. Wanneer de inrichting van het gebied niet wordt aangepast zien we vanuit VTE weinig kansen voor ontwikkeling.

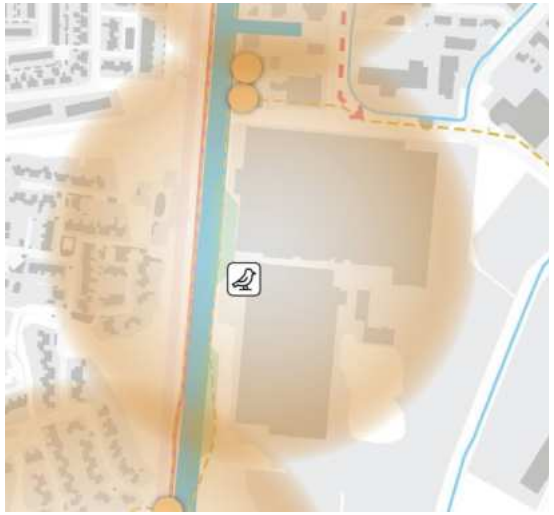
Deze plek heeft grote potentie om te transformeren tot een aantrekkelijk (woon)werkgebied (direct) aan het water. Gekoppeld aan het kanaal zou er ruimte kunnen worden geboden aan inprikkers (water) met daarlangs passende functies. Onderzocht kan worden of de ontsluiting op een andere manier georganiseerd kan worden, waardoor kansen ontstaan voor een passende transformatie.

Inspiratie: bebouwing en gebruik gericht op water (bron: Hamburg, Karres en Brands)

Inspiratie: werklocatie met natuurrijke oevers en ruimte voor wandelen en verblijven (bron: Keilehaven, De Urbanisten)

Uitsnede kaartbeeld

Inspiratie: ontdek de natuur!

Groene poort

Op dit moment wordt deze zone (aan de oostzijde) beheerst door grootschalige bedrijvigheid, met een grote impact op de beleving van het kanaal. Ondanks een smalle groene rand tussen het bedrijventerrein en het kanaal heeft het kanaal hier weinig betekenis voor de beleving door de passant. De fietser en wandelaar kunnen gebruik maken van paden aan weerszijden van het kanaal. Tevens wordt de oeverzone vanaf deze paden onderhouden door het waterschap.

Het gebied biedt een grote kans voor de beleving van een robuuste groene corridor met ruimte voor meer natuurbeleving en biodiversiteit. In de basis begeef je je hier in een oase van rust met een rijk leefgebied voor planten en dieren. Om hier meer betekenis aan te geven is het gewenst om het pad aan de oostzijde op te heffen, waarmee ruimte ontstaat om oevers te verzachten en te vergroenen.

Inspiratie: beleef de natuur midden in de stad

Inspiratie: voormalige betonnen aanlegplekken worden omgevormd tot zwaluwwanden voor oeverzwaluwen

Uitsnede kaartbeeld

Inspiratie: volop wandelmogelijkheden

Uitloopgebied Raalte Zuid - activiteitenzone

Dit gebied vormt de overgang van de kern naar het buitengebied aan de zuidzijde. Hier ligt onder andere de ijsbaan tussen het kanaal en de Rameler waterleiding. De overgang van het stedelijk gebied naar het buitengebied is hier relatief abrupt, open en hard. Het gebied is goed ontsloten voor auto's via de Overkamspweg. Ook is de verbinding met langzaam verkeer optimaal door de aanwezigheid van meerdere knooppunten voor fiets- en wandelroutes.

Met de komst van 1800 extra woningen in de kern Raalte zal de vraag naar groene ruimte om te recreëren toenemen. Hiervoor zijn de overgangen naar het buitengebied, gekoppeld aan het Overijssels kanaal, zeer interessant. De omgeving van de ijsbaan is hierin ook door ondernemers als kansrijk benoemd.

Ook liggen er kansen in dit gebied om bezoekers gastvrij te kunnen ontvangen in de vorm van (bijvoorbeeld) een TOP in combinatie met kleinschalige horeca en verhuur van fietsen en/of Sups om de omgeving te verkennen.

Inspiratie: suppen van de ijsbaan naar het centrum

Inspiratie: parkeer auto en ga verder op fiets

Inspiratie: kleinschalige tijdelijke horeca

Inspiratie: fiets 'm erin!

Uitsnede kaartbeeld stadsrand Raalte noord

Uitsnede groeibeelden

Raalte Noord

Op het vlak van vrijetijdseconomie is dit deelgebied minder relevant. Toch is Raalte Noord in dit inspiratiedocument opgenomen omdat in dit gebied langs het kanaal kansen liggen voor de bewoners van deze wijken op het vlak van een gezonde groene leefomgeving. Het aantal inwoners aan deze zijde zal toenemen, de groeibeelden laten een ambitie van 470-735 woningen zien aan deze kant van het dorp.

Er liggen kansen om deze ambitie op het vlak van woningbouw te koppelen aan versterking van de groenblauwe dooradering van de wijken én de dorpsrand. Denk daarbij aan ommetjes voor wandelen en fietsen of avonturenpaadjes en speelnatuur voor kinderen. Bij de uitwerking van de groeibeelden kan dit meegenomen worden.

Uitsnede kaartbeeld woonwijk Raalte noord

Inspiratie: groenblauwe dooradering combineren met ommetjes

Inspiratie: spelen in de natuur of met het water (bron: sallandseheuvelrug.nl en IVN)

6. Aanbevelingen

Disclaimer:

Bij concrete initiatieven dient haalbaarheid op basis van ruimtelijke effecten beoordeeld te worden (o.a. verkeer, groen, milieu)

Een sterk merk

Een merk is een concept dat wordt gebruikt voor het herkennen en onderscheiden van een product. Een sterk merk komt niet vanzelf, daar moet tijd en geld in gestoken worden. Het merk ‘Overijssels Kanaal’ bestaat nog niet. Initiatieven en ideeën worden ad hoc ontwikkeld en uitgewerkt, er is geen samenhang. Wij bevelen aan om aan de slag te gaan met het merk ‘Overijssels Kanaal’ waarbij onder andere herkenbaarheid, identiteit, beeldkwaliteit en positionering van belang zijn. Dit merk kan worden ingezet voor VTE én bij alle ruimtelijke ontwikkelingen langs het kanaal.

Iedereen doet wat

We hebben elkaar nodig om het Overijssels Kanaal als recreatieve verbindende as tot een succes te maken. Dit inspiratiedocument nodigt ondernemers uit om met plannen te komen en het vraagt van de gemeente om mee te denken wanneer initiatieven zich aanmelden. Het waterschap kan actief meedenken in het traject van vergunningen en Salland Marketing pakt haar rol om het Overijssels Kanaal te positioneren en te etaleren. In gebiedsontwikkelingen zullen de kansen voor VTE in de kanaalzone meegenomen worden. Nu is het moment!

Week van het Kanaal

Het kanaal moet weer onderwerp van gesprek worden. Het kanaal moet weer omarmd worden. Door alle betrokkenen en omwonenden. Daarom adviseren wij om een (jaarlijkse) Week van het Kanaal te organiseren, een soort festival met voor elk wat wils. Denk daarbij aan een concert op het water, een middag suppen, een kookworkshop aan het kanaal, een wandeling met de gemeenteraad, een mini-safari met een ecoloog, een lezing over de historie van het kanaal, picknicken op het kanaal…

In de sfeer van Confusius: *‘Vertel het me en ik zal het vergeten. Laat het me zien en ik zal het onthouden. Laat het me ervaren en ik zal het me eigen maken’.*

Colofon

Gemeente Raalte
Breun Breunissen
Paul Kruiper
Herald Immink
Niek Velderman

Waterschap Drents Overijsselse Delta
Paul Penning

Salland Marketing
Tamara Toering

Ondernemers
Ted Westenenk (vakantiepark Krieghuusbelten)
Sander Krosman (vakantiepark De Luttenberg)
Erwin Pronk (speel- en recreatieboerderij De Fliere fluiter)
Peter de Graaf (recreatiebedrijf de Maathoeve)
Steve Poppe (hotel De Zwaan)
Jurgen Bruggeman (SW4D / evenementen)

ODIN Landschapsontwerpers
Wouter Sibum
Ronald Koerhuis
Gerdien Smit